

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕОРІЇ МНОЖИННОГО ІНТЕЛЕКТУ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Н. Є. Доронкіна

Національний технічний університет України «КПІ»

Одна з проблем, яка виникає у процесі викладання іноземної мови полягає в необхідності врахування індивідуальних особливостей студентів, які одночасно присутні на уроці. Теорія Говарда Гарднера розрізняє вісім типів інтелекту людини [4].

Навчання є різновидом комунікації, в якому сприйняття і оцінка партнерів виконують важливу роль. Один з факторів, що характеризують особистість це домінуючий канал сприйняття інформації або перцептивна модальність. Виділяють такі канали як: зоровий, слуховий та тактильний [1, с.131]. Один з них, як правило, переважає для більшості людей тобто реагує на сигнали навколишнього середовища швидше, ніж інші.

Таким чином, теорія перцептивної модальності висвітлює три типи особистостей : візуали, аудіали та кінестетики. Вони корелюють з трьома типами інтелекту. Але відповідно до теорії Гарднера існують п'ять додаткових видів розумових здібностей: словесні, логічні, міжособистісні, внутрішньоособистісні та натуралістичні [2, с.125-330]. Кожен з них має свої власні переваги, недоліки, потреби та способи навчання [3, с.32-41].

Візуали часто використовують слова і вирази, пов'язані із зображеннями. Вони легко запам'ятовують все, що можна побачити, тобто форму, колір. Тому, при викладанні доречно використання таких візуальних матеріалів, як фотографії, відео, карти, діаграми. Інформація для запам'ятовування повинна бути написана або надрукована. Однією з проблем зорових учнів є звуковий бар'єр. Тому практика аудіювання для них необхідна. Спочатку вони повинні працювати з аудіо матеріалами, у яких носії мови розмовляють повільно. На наступному етапі потрібно використовувати відео з субтитрами англійською мовою.

Аудіали як правило навчаються краще, коли читають вголос або приймають участь у обговоренні. Вони звертають увагу на голоси, інтонації, тембр, ритм і манеру мовлення. Таким чином, словниковий запас і граматику вивчаються в контексті. Після прослуховування пісень, аудіоуроків або підкастів слід повторити їх, намагаючись імітувати мовців та співаків. Проте у таких студенти, як правило, є деякі проблеми з правописом. Тому, необхідно звернути особливу увагу на відповідні вправи.

Кінестетики переважно досліджують навколишнє середовище, перебуваючи в русі. Вони звертають увагу на рухомі об'єкти, поведінку та дії людей. Для таких студентів корисно бути в русі в процесі навчання. Цей тип інтелекту можливо підсилити за допомогою імпровізації, практичних заходів та фізичних вправ.

Крім того існує ще один спосіб обробки інформації, а саме логічний або цифровий. Люди зі схильність до збору, організації та аналізу інформації мають логічний або математичний інтелект. Такі особи часто зустрічаються серед студентів технічних навчальних закладів. Вчені, програмісти і відомі шахісти часто належать до цього типу. Вони рідко висловлюють емоції, почуття. Цей тип орієнтований на міркування, смисл і функціональність. Вчитель повинен спілкуватися з такими студентами за допомогою логічних аргументів. Прогресу у навчанні сприяє використання діяльності, пов'язаної з критичним мисленням.

Люди зі здібностями у сфері вивчення мов мають вербальний або лінгвістичний інтелект, що пов'язано з різними видами вербальної комунікації, наприклад писанням та говорінням. Така здатність дуже важлива для вчених, тому що вони повинні брати участь у конференціях і написанні наукових трактатів. Тому особливу увагу потрібно звернути на обговорення та дискусії.

Особи з сильною емпатією до інших осіб вважаються носіями міжособистісного інтелекту. Це означає, що вони легко розпізнають і настрої, почуття та емоції інших людей. Таким чином, такі студенти із задоволенням приймають участь у груповій роботі, включаючи ігри, дискусії, інтерв'ю.

На відміну від попереднього, внутрішньоособистісний інтелект властивий людям, які добре розуміють себе, свої почуття та емоції. Вони воліють працювати самостійно і вчатьсся краще, через написання статей, есе, ведення журналів або блогів.

Натуралістичний інтелект означає здатність та схильність до розпізнавання і класифікації, особливо об'єктів природи, тобто рослин, тварин і мінералів. Перевагою цього виду студентів є глибоке розуміння природи. Процес навчання для таких учнів повинен включати в себе справи пов'язані з класифікацією, порівнянням та упорядкуванням.

Існує ще один тип інтелекту, що відноситься до людей, які думають над поняттями життя і смерті. Природно ці люди захоплюються філософією. Вони рідко зустрічалися в технічних навчальних закладах.

Педагоги різних країн пропонують різні підходи до реалізації теорії множинного інтелекту в процесі навчання. Зокрема при викладанні іноземних мов у вищих навчальних закладах ця теорія з успіхом використовується у рамках пректно-орієнтованого та проблемно-орієнтованого навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ананьев Б. Г. Психология и проблемы человекознания / Б. Г. Ананьев. – М.: Изд-во «Институт практической психологии», 1996. – 384 с.
2. Гарднер Г. Е. Структура разума: теория множественного интеллекта / Г. Е. Гарднер. – М.: Вильямс, 2007. – 512 с.
3. Armstrong T. Multiple Intelligences in the classroom / T. Armstrong. – Alexandria: ASCD, 2009. – 246 p.
4. Giles E. Multiple intelligences and learning styles / E. Giles, S. Pitre, S. Womack // Association for Educational Communications and Technology http://epltt.coe.uga.edu/index.php?title=Multiple_Intelligences_and_Learning_Styles.